

ที่ กต ๑๐๐๒/๖๔๓

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีกระบวนการบาหลี่ ครั้งที่ ๖ และปฏิญญาบาหลี่ เรื่อง การลักลอบขนคน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๙๕๑๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ปฏิญญาบาหลี่ เรื่อง การลักลอบขนคน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้อง (Bali Declaration on People Smuggling, Trafficking in Persons and Related Transnational Crime) พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ อนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอให้ประเทศไทยสามารถรับรองร่างปฏิญญา ระดับรัฐมนตรีกระบวนการบาหลี่ เรื่อง การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ระหว่างการประชุมระดับรัฐมนตรี กระบวนการบาหลี่ ครั้งที่ ๖ (6th Bali Process Ministerial Conference) ได้ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอผลการประชุมระดับรัฐมนตรีกระบวนการบาหลี่ ครั้งที่ ๖ และปฏิญญาบาหลี่ เรื่อง การลักลอบขนคน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้อง (Bali Declaration on People Smuggling, Trafficking in Persons and Related Transnational Crime) มาเพื่อคณะรัฐมนตรี ทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับ มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม ระดับรัฐมนตรีของกระบวนการบาหลี่ ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ เกาะบาหลี่ ประเทศ อินโดนีเซีย โดยที่ประชุมกำหนดจะรับรองปฏิญญาบาหลี่ เรื่อง การลักลอบขนคน การค้ามนุษย์ และ อาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเอกสารทางการเมืองฉบับแรกนับตั้งแต่การจัดตั้งกระบวนการบาหลี่ และเป็นวิสัยทัศน์สำหรับการดำเนินงานร่วมกันในอนาคต รวมทั้งมีการจัดตั้งกลไกการหารือระดับภูมิภาคเพื่อ ตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันทั่วทั้งที่และเชิงรุก กระทรวงการต่างประเทศจึงขอให้คณะรัฐมนตรีให้ ความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาฯ และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีสาระสำคัญก่อนมี การรับรอง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา อีก และขออนุมัติให้หัวหน้าคณะผู้แทนไทยร่วมรับรองปฏิญญาดังกล่าว ทั้งนี้ ปฏิญญาฯ เป็นเอกสารแสดง เจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของ

รอง บรม. (๕)
วันที่ ๒๕/๔/๕๙ เวลา ๑๐.๕๙ น.

/ รัฐธรรมนูญ ...

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่มีผลผูกพันทางนโยบายและเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างปฏิญญาข้างต้น พร้อมทั้งอนุมัติให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศร่วมรับรองปฏิญญาดังกล่าวในระหว่างการประชุมระดับรัฐมนตรีกระบวนการบาห์ลี ครั้งที่ ๖ ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของกระบวนการบาห์ลีได้รับรองปฏิญญาบาห์ลีฯ โดยได้แก้ไขปรับปรุงเล็กน้อยจากร่างแรก ซึ่งไม่กระทบต่อสาระสำคัญ และไม่ได้กระทบต่อผลประโยชน์ของไทย รวมทั้งไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดทำหนังสือสัญญาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเสนอปฏิญญาดังกล่าว รวมทั้งขอรายงานผลการประชุมมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ การประชุมระดับรัฐมนตรีฯ มีผู้แทนระดับรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกและองค์การระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิก ๔๕ แห่งเข้าร่วม มีนาง Julie Bishop รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศออสเตรเลีย และนาง Retno Marsudi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย เป็นประธานร่วม ที่ประชุมเห็นพ้องถึงความจำเป็นในการร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อแก้ไขปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติในภูมิภาค ตั้งแต่ประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง เน้นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามขบวนการลักลอบขนคนและค้ายมนุษย์ที่เกี่ยวข้อง และความจำเป็นในการคัดแยกผู้ที่ไม่เข้าข่ายได้รับความคุ้มครองเพื่อส่งกลับต้นทาง ทั้งนี้ ที่ประชุมชื่นชมบทบาทของไทยในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติในมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๑ และ ๒ และการหารือกลุ่มเล็กว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติในมหาสมุทรอินเดีย ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ซึ่งมีการระบุถึงการดำเนินการนี้ของไทยในเอกสารผลการประชุม (Co-chairs' Statement) ระดับรัฐมนตรีด้วย

๔.๒ ที่ประชุมได้รับรองปฏิญญาบาห์ลี เรื่อง การลักลอบขนคน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยืนยันเจตนารมณ์ร่วมของประเทศสมาชิกกระบวนการบาห์ลีในการร่วมมือกันในระดับภูมิภาคเพื่อแก้ไขปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติอย่างครอบคลุม มีประสิทธิภาพ และยังยืนยันบนพื้นฐานของหลักการการแบ่งเบาภาระระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและท่าทีของไทย ทั้งนี้ คณะผู้แทนไทยสามารถเจรจาที่ประชุมให้รวมประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญเข้าไปในปฏิญญาดังกล่าว ได้แก่ การแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ การเพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรในด้านต่างๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมาย และการค้นหาและกู้ภัย การให้องค์กรด้านมนุษยธรรมสามารถเข้าถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานเพื่อร่วมกับรัฐในการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริมการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัยและเป็นระบบ การส่งเสริมความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งจากภาคเอกชนและประชาสังคม รวมทั้งความสำคัญของการทำโครงการประชาสัมพันธ์ (Information Campaign) เพื่อป้องกันไม่ให้มีผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติเพิ่มขึ้น และส่งสัญญาณไปยังขบวนการลักลอบขนคนและค้ายมนุษย์ถึงความจริงจังของภาครัฐในการปราบปราม นอกจากนี้ ปฏิญญาดังกล่าวยังรับรองกลไกการหารือระดับภูมิภาคเพื่อตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและการดำเนินการของไทยที่ผ่านมา รวมทั้งไทยจะสามารถใช้ประโยชน์จากกลไกนี้ได้ต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๓ ปฏิญญาบาห์ลีฯ มิได้มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่เป็นการแสดงเจตนาที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างกันในลักษณะที่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญา

/ ภายได้ ...

ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๔.๔ ในระหว่างการประชุมดังกล่าว ผู้ช่วยรัฐมนตรีฯ ยังได้พบหารือทวิภาคีกับนาย Volker Turk ผู้ช่วยข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees: UNHCR) และนาย William Lacy Swing ผู้อำนวยการใหญ่องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization for Migration: IOM) โดยได้หารือเกี่ยวกับสถานการณ์การโยกย้ายถิ่นฐานในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการเตรียมการส่งกลับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาในพื้นที่พักพิงชั่วคราวตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา โดยทั้ง UNHCR และ IOM ตระหนักถึงบทบาทสำคัญของไทยในการส่งกลับผู้หนีภัยฯ ทั้งนี้ ไทยได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการขอให้เมียนมาจัดตั้งรัฐบาลใหม่ก่อนดำเนินการต่อไป การให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมแก่ผู้โยกย้ายถิ่นฐานกลุ่มต่างๆ โดยคำนึงถึงความมั่นคงประกอบ และได้เน้นย้ำถึงภาระที่รัฐบาลไทยแบกรับเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้โยกย้ายถิ่นฐานกลุ่มต่างๆ ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะผู้แสวงหาที่พักพิงในเขตเมือง ทั้งนี้ ผู้ช่วยรัฐมนตรีฯ ขอให้ UNHCR ให้ความช่วยเหลือไทยมากขึ้น และเร่งรัดกระบวนการพิจารณาให้สถานะผู้ลี้ภัย เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามารถได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเห็นว่า ประเทศต้นทางจะต้องแสดงความรับผิดชอบกับบุคคลเหล่านี้ด้วย

๔.๕ ผู้ช่วยรัฐมนตรีฯ ยังได้พบกับนาย Ratu Inoke Kubuabola รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟีจี นาย Mohamed Saeed รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจมัลดีฟส์ และนาย David Adeang รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและการควบคุมพรมแดนนาอูรู เพื่อขอรับการสนับสนุนการสมัครเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติของไทยสำหรับวาระปี ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๑๘ ด้วย

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรีของกระบวนการบาห์ลี ครั้งที่ ๖ และปฏิญญาบาห์ลี เรื่อง การลักลอบขนคน การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้องและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔